

Упраўленне па адукацыі, спорце і турызме
Валожынскага райвыканкама
Дзяржаўная ўстанова адукацыі
“Яршэвіцкі навучальна-педагагічны комплекс дзіцячы сад –
сярэдня школа”

“Мая Беларусь”

Занятак па адукацыйнай вобласці “Дзіця і грамадства”

Пятроўская К.А.,
выхавальнік дашкольнай адукацыі

Яршэвічы, 2022

Мая Беларусь

Занятак па адукацыйнай вобласці “Дзіця і грамадства”

Праграмныя задачы:

сярэдняя падгрупа: фарміраваць уяўленне аб размяшчэнні Рэспублікі Беларусь, дзяржаўных сімвалах (сцяг, герб, гімн); людзях, якія праславілі Беларусь; аб сталіцы нашай радзімы-Мінск; развіваць духоўна-маральныя, патрыятычныя якасці асобы дзіцяці; выхоўваць эмацыйна пазітыўнае стаўленне да Радзімы;

старэйшая падгрупа: развіваць цікавасць і павагу да дзяржаўных сімвалаў Рэспублікі Беларусь (сцяг, герб, гімн). Фарміраваць уяўленне аб прыродных сімвалах Беларусі (хвоя, зубр, бусел, кветка васілька, лён, канюшына); людзях, якія праславілі Беларусь, і іх дзейнасць. Развіваць духоўна-маральныя, патрыятычныя якасці асобы дзіцяці. Выхоўваць культуру талерантнасці.

Матэрыялы і абсталяванне: карта Рэспублікі Беларусь, малюнкi з выявамі прадметаў па тэме, ліст паперы, клей.

Ход занятку:

Выхавальнік (В): Дзеці, давайце павітаемся.

Дзеці (Дз): (у крузе) Сонейка устала. Раніца настала. Мы ўсе сабраліся. За рукі ўзяліся. Павіталіся.

В: Добрай раніцы! Шчыра ўсіх вітаем і здароўя жадаем.

Дз: Добрай раніцы, мы кажам Вам. Вельмі рады мы гасцям.

В: Мне сёння на тэлефон прыйшло гукавое паведамленне. Вось паслухайце якое. (Слухаем паведамленне).

Гэта паведамленне адправіла мая сяброўка Эн. Яна жыве ў Вялікабрытаніі. Шмат чула пра Беларусь. Хоча даведацца лепш пра нашу краіну і просіць расказаць як мага больш цікавага пра яе. Дапамажыце, калі ласка, мне скласці аповед пра Беларусь для Эн.

Дзеці прапануюць сваю дапамогу.

В. Толькі як гэта зрабіць? Можна напісаць ліст? Але беларускую мову Эн не ведае і не ўмее чытаць па-беларуску. Што ж можна прыдумаць?

Дз: Напісаць ліст і перакласці яго на англійскую мову, падарыць энцыклапедыю пра Беларусь, намаляваць малюнак.

В. Я таксама спачатку хацела намаляваць малюнак, але потым падумала, які ж памеры павінен быць гэты малюнак, каб на ім было адлюстравана ўсё-ўсё пра Беларусь! Тады я ўспомніла пра інтэлект-карты. З дапамогай карты можна расказаць шмат інфармацыі. Давайце разам з Вамі складзем інтэлект-карту пра нашу Радзіму для Эн.

Выхавальнік на цэнтры ватмана клеіць контур карты Беларусі.

В: Што мы ведаем пра Беларусь?

Дз: Ведаем, што сталіца нашай Радзімы – горад Мінск.

Верш Э. Агняцвет “Наш Мінск”

Ты прасторны, чысты,
Горад наш герой,
Свеціш прамяніста
Зоркай залатой.

Кожнаму кварталу
Аддаём салют!
Любім дом Купалы —
Ціхі, родны кут.

Светлыя дарогі
Нас вядуць далей.
Плошча Перамогі
Слухае дзяцей:

Мы, як птушаняты,
Любім неба шыр,
Дзякуем салдатам
За жыццё і мір!

В: Мінск-самы вялікі і галоўны горад нашай краіны. Мінск з'яўляецца сталіцай Рэспублікі Беларусь, таму тут працуюць Прызідэнт і Урад краіны.

Дзеці прыклеіваюць на карту Мінск.

В: Пра што яшчэ мы раскажам ?

Дз: Сімвалы дзяржавы (герб, флаг, гімн).

В: Герб з'яўляецца эмблемай нашай дзяржавы. Як Вы думаеце, дзе звычайна сустракаецца выява герба? (*На дзяржаўных будынках, пячатках, нашпартых, грашовых знаках, дакументах*). Што алюстравана на нашым гербе? (*Прамяні сонца, кветкі канюшыны, каласы, лён і г.д.*).

А можа вы ведаеце, што гэта азначае? (*Вянок з каласоў – знак памяці і сувязі с продкамі, сімвал ураджаю і росквіту. Канюшына – сімвал сувязі са светам жывёл. Лён – гэта дабро, дастатак, праца. Зямны шар – сімвал сяброўства і партнёрства. Пяцікантовая зорка – сімвал чалавечнасці і мужнасці*).

В: А зараз паглядзіце, які прыгожы сцяг у нашай краіны. Наш сцяг мае тры колеры: чырвоны, зялёны і белы. (*Чырвоны колер са старажытных часоў служыць знакам Сонца, сімвалізуе кроўныя сувязі, братэрства, барацьбу за справядлівую справу. Зялёны колер – колер дабра – гэта перш за ўсё колер свабоды. Разам з тым белы колер – гэта колер маральнай чысціні і мудрасці*). Сцяг Беларусі мае яшчэ адну важную характэрную дэталю – гэта чырвоны народны ўзор, ці інакш кажучы, арнамент. Арнамент – сімвалічны малюнак, графічны спосаб заклінання вышэйшых боскіх сіл. Праз узоры ці арнамент, людзі выказвалі розныя пажаданні і заветы яшчэ ў тыя часы, калі не існавала пісьменства.

Калі гучыць Дзяржаўны гімн? *(Падчас пад'ёму Дзяржаўнага сцяга, у час нацыянальных свят, пры ўручэнні ўзнагарод спарсменам).*

Н.Гальпяровіч “Сімвалы маёй краіны”

Калі на наш гляджу я сцяг
То бачу ўвесь свой родны край:
Палёў квітнеючы абсяг,
І веліч дрэў, і птушак грай.
Мы маем сцяг, і гімн, і герб.
Мы імі ганарымся тут!
Яны здабыты ў барацьбе
За незалежны родны кут.
Краіны сімвалы сваёй
Я беражна з сабой бяру.
І хай лунае над зямлёй
Імя святое – Беларусь!

В: А чым яшчэ славіцца наша краіна, мы даведаемся, адгадаўшы загадкі.

1. Я засяваю дол ігліцай, спрадвеку слаўлюся жывіцай. (Сасна.)
2. Гэты дзікі звер падобны на быка, але буйнейшы і мацнейшы; у яго ёсць барада. (Зубр.)
3. Хто ў чырвоных ботах ходзіць па балотах? (Бусел.)
4. Сіняявокая кветка ў полі расце. Падабаецца дзеткам і радасць нясе. (Васілёк.)
5. Сінявокі слаўны чысты, галавісты залацісты, дасць абноў ён людзям шмат, будзе кожны вельмі рад. (Лён.)

В: Правільна адгадалі ўсе загадкі. Адным словам гэта – прыродныя сімвалы Беларусі, расліны і жывёлы, якімі багатая наша краіна (сасна, бусел, лён, васілёк, зубр).

Фізіхвілінка “Бусел”

На страсе прагнуўся бусел *(далонькі на твар, потым адымаем).*
Доўгай шыяй пацягнуўся *(цягнемся галавой, носікамі дагары).*
Распрастаў шырока крылы *(разводзім рукі ў розныя бакі.)*
Пёркі ветрам закруціла *(круцім далонямі, пальчыкамі).*
А на двор бяжыць сабачка *(тупаем ножкамі, рукамі дапамагаем бегчы).*
Круціць хвосцікам там качка *(круцім понамі, распрацоўваем пазваночнік, талію, суставы).* І выходзіць – рукі ў бокі – гаспадар да іх высокі *(наважна выступаем, рукі ўбок, спіна раскрытая, роўная, галава высока паднятая).*

Дз: Яшчэ наша краіна славіцца беларускімі народнымі рамёствамі (ганчарствам, ткацтвам, саломалляцтвам, разьбой па дрэве).

В: Адным з самых старажытных народных рамёстваў беларусаў з’яўляецца ганчарная справа. З якога матэрыялу ганчар стварае свае вырабы?

(З гліны). Назавіце прадметы якія рабілі ганчары з гліны? (Гліняны посуд-міскі кубкі, гарлачы; гліняныя цацкі-птушачкі-свістулькі, рыбкі).

Хатнім заняткам жанчын было ткацтва. З дапамогай чаго ткалі жанчыны? (З дапамогай ткацкага станка). Ткачыхі ткалі ручнікі, сурвэткі, паясы, абрусы і кашулі. З якога прыроднага матэрыялу выраблялі свае вырабы ткачыхі? (З лёну).

В: У нашай краіне многа прадпрыемстваў на якіх выпускаецца адзенне, абутак, бытавая тэхніка.

Гульня “Мазайка”

Выхавальнік размяркоўвае дзяцей на падгрупы. Кожнай падгрупе даецца канверт, у якім знаходзяцца разрэзаныя выявы прадпрыемстваў.

В: На беларускай зямлі жылі людзі, якія сваімі добрымі справамі ўславілі не толькі сябе, але і нашу Беларусь, іх ведаюць ва ўсім свеце. Якіх знакамітых людзей Беларусі вы ведаеце? (Еўфрасіння Полацкая, Францыск Скарына – асветнікі; касманаўты – Пётр Клімук, Уладзімір Кавалёнак; спартсмены – Дар’я Домрачава, Максім Мірны, Вікторыя Азаранка, Ала Цупер, Антон Кушнір і інш.)

Гульня “Што робіць спартсмен?”

Біятланісты – бягуць на лыжах, страляюць у мішэнь з вінтоўкі; Байдарачнікі – плаваюць на байдарках; баксёры – займаюцца боксам; канькабежцы – бегаюць на каньках; плаўцы – плаваюць; футбалісты – гуляюць у футбол; фрыстайлісты – выконваюць скачкі на лыжах; хакеісты – гуляюць у хакей.

В: Што азначае слова “прырода”? (Гэта ўсё, што не створана рукамі чалавека: жывёлы, сонца, вада, расліны, пветра, птушкі) .Прырода бывае... (Жывая і нежывая). Вецер, снег, камень – гэта... (нежывая прырода), кветкі, жывёлы, насякомыя – гэта..(жывая прырода).

Гульня “Што лішняе?”

1. Голуб, сабака, снег, жук.
2. Гваздзікі, гром, карова, яблыня.
3. Вецер, додж, вугаль, заяц.
4. Нафта, навальніца, званочак, пясок.

В. Чалавек для свайго жыцця і дзейнасці выкарыстоўвае матэрыялы жывой і нежывой прыроды. Яны называюцца прыроднымі рэсурсамі. Якімі прыроднымі рэсурсамі славіцца наша краіна? (Нафта, вугаль, прыродны газ, калійныя удабрэнні і інш.).

Малайцы! Вы добра дапамглі мне, мы можам адправіць нашу карту маёй сяброўцы.

Паглядзіце, якая прыгожая атрымалася наша краіна. Мне хочацца яшчэ раз нагадаць вам : любіце і шануйце сваю краіну, сваю родную зямлю!

Вы шануйце свой край, родны край, беларусы!
Беражыце лясы, каб зямля не хварэла,
Каб цвілі верасы, каб Айчына квітнела!

Я жадаю вам вырасці дастойнымі людзьмі, любіце і берагчы свой родны куток – нашу Беларусь. Я спадзяюся, што ў вас гэта атрымаецца!

Я нарадзіўся Беларусам,
Беларусам буду жыць!
Мову родную клянуся,
Шанаваць, любіць, цаніць.

Сваю родную старонку,
Я люблю, як і бацькоў,
Што вучылі песні звонкай:
Прывівалі мне любоў

І да мовы, да дубровы,
Да палёў, і да лугоў,
І заўсёды да народа,
Што жыве тут ад вякоў.

Я клянуся, не зракуся
Сваё роднае любіць.
Быў і буду Беларусам,
Пакуль толькі буду жыць!

В. Вы, маленькія беларусы, можаце зрабіць нашу краіну дужай і магутнай, калі будзеце любіць сваіх сяброў, сваіх блізкіх і сваю Радзіму. Давайце возьмемся за рукі і дружна скажам: “Калі дружба моцная, будзе Радзіма магутная”